

2(a)

$$P(L) = \{\Lambda, a, ab, b, ba, bab, babb\}$$

22.47

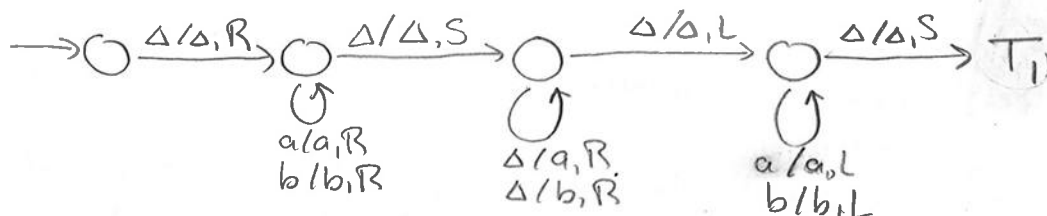
(b)

Dit algoritme werkt niet per se, omdat het mogelijk is dat het een element x van $P(L)$ niet accepteert. Stel immers dat $x \in P(L)$ en dat y_1 de eerste string in de canonieke volgorde van Σ^* is, zodat $xy_1 \in L$. Het is mogelijk dat T_1 voor een eerdere string $y \in \Sigma^*$ in een oneindige lus raakt voor invoer xy . Dan wordt y niet verder verhoogd, zodat ook y_1 niet bereikt wordt. In dat geval wordt x niet geaccepteerd, terwijl $x \in P(L)$.

22.58

(c)

T_2 plaat niet-deterministisch een string y achter invoer x , en roept vervolgens T_1 aan:

23.08

3(a)

$$S \rightarrow aAS \mid bBS$$

S is startvariabele
 genereer letters a en b in tweevoud;
 de kleine letters zijn bedoeld voor
 de eerste string s , de hoofdletters voor
 de tweede string s

$$S \rightarrow M$$

klaar met genereren van letters voor s .
 M wordt achteraan de string gezet, maar
 gaat functioneren als midden van de
 te genereren string

$$Aa \rightarrow aA \quad Ab \rightarrow bA$$

$$Ba \rightarrow aB \quad Bb \rightarrow bB$$

laat hoofdletters naar achteren lopen,
 naar M . De onderlinge volgorde van
 de hoofdletters verandert niet, net als
 de onderlinge volgorde van de kleine
 letters.

$$AM \rightarrow Ma \quad BM \rightarrow Mb$$

$$M \rightarrow \Lambda$$

hoofdletters springen over M heen,
 en worden klein
 klaar.

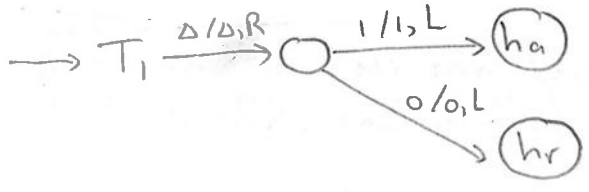
23.17

23.19
 (b) $L(G_3)$ bestaat uit de suffixen van de strings uit L .
 Immers, in de eerste stap van een afleiding vanuit startvariabele S wordt ET gegenereerd. Vervolgens kan vanuit T een willekeurige string $x \in L(G_2) = L$ gegenereerd worden, achter E .
 Daarna kan E met producties $Ea \rightarrow E$ en $Eb \rightarrow E$ een willekeurig aantal letters aan de voorkant van x opeten, waarna E met productie $E \rightarrow \Lambda$ verdwijnt. Dan blijft een suffix van x over.

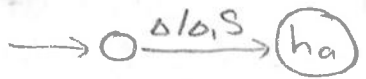
23.27
 4 (a)
 We noemen een taal L recursief als er een Turingmachine bestaat die de karakteristieke functie van L berekent.

T₁ bereikt voor elke string $x \in \Sigma^*$ de toestand h_a

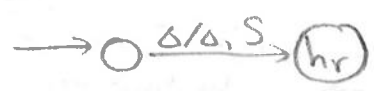
23.29
 (b)
 Stel dat L recursief opsombaar is. Dan bestaat er een Turingmachine T_1 die de karakteristieke functie van L berekent. De volgende Turingmachine T_2 accepteert L :

23.33
 5 (a)
 * Accepts Λ heeft als instanties (enkele) Turingmachines
 * Accepts Λ gaat over een taaleigenschap van Turingmachines.
 Immers als $\Lambda \in L(T_1)$ en $L(T_1) = L(T_2)$, dan is ook $\Lambda \in L(T_2)$
 * Accepts Λ gaat over een niet-triviale eigenschap.
 Immers, de volgende Turingmachine is een ja-instantie van Accepts Λ

En de volgende Turingmachine is een nee-instantie van Accepts Λ

23.42
 (b) Aan te tonen:
 Accepts Λ $\leq$ Exists X Reaches State
 instanties: T_1 (T_2, q)

Laat T_1 een willekeurige instantie van Accepts Λ zijn.
 We construeren vanuit T_1 een instantie (T_2, q) van Exists X Reaches State, als volgt.

Turingmachine

q is een nieuwe toestand die nog niet in T_1 voorkomt.
 We voegen q toe aan de verzameling toestanden van T_1 .
 We vervangen vervolgens elke transitie van de vorm

Hiermee hebben we er al voor gezorgd dat een ja-instantie T_1 van $\text{Accepts-}\Lambda$ is omgezet in een ja-instantie (T_2, q) van $\text{ExistsXReachesState}$.

Immers:

* T_1 is ja-instantie van $\text{Accepts-}\Lambda \Leftrightarrow T_1$ accepteert $\Lambda \Leftrightarrow T_2$ bereikt toestand q voor invoer $x_2 = \Lambda \Rightarrow$ er bestaat een invoer x_2 (namelijk $x_2 = \Lambda$) waarvoor T_2 toestand q haalt $\Leftrightarrow (T_2, q)$ is een ja-instantie van $\text{ExistsXReachesState}$.

Echter, als T_1 Λ niet accepteert, maar er is wel een andere string x_1 die door T_1 geaccepteerd wordt, dan levert een nee-instantie T_1 van $\text{Accepts-}\Lambda$ een ja-instantie van $\text{ExistsXReachesState}$ op. Om dat te voorkomen begint T_2 met EraseInput , en gaat T_2 daarna verder zoals hierboven beschreven. T_2 simuleert dus altijd T_1 voor invoer $x_2 = \Lambda$, met de aanpassing naar toestand q bij accepteren.

Nu geldt: De constructie van (T_2, q) uit T_1 is algoritmisch uit te voeren.

* T_1 is een ja-instantie van $\text{Accepts-}\Lambda \Leftrightarrow T_1$ accepteert $\Lambda \Leftrightarrow T_2$ bereikt toestand q voor elke invoer $x_2 \Rightarrow$ er bestaat een invoer x_2 (bijvoorbeeld $x_2 = \Lambda$) waarvoor T_2 toestand q bereikt $\Leftrightarrow (T_2, q)$ is een ja-instantie van $\text{ExistsXReachesState}$.

* T_1 is een nee-instantie van $\text{Accepts-}\Lambda \Leftrightarrow T_1$ accepteert Λ niet $\Rightarrow T_2$ bereikt toestand q voor geen enkele invoer $x_2 \Leftrightarrow (T_2, q)$ is een nee-instantie van $\text{ExistsXReachesState}$.

Indedaad geldt dus $\text{Accepts-}\Lambda \leq \text{ExistsXReachesState}$.

Omdat $\text{Accepts-}\Lambda$ niet beslisbaar is, is $\text{ExistsXReachesState}$ dat zeker niet.